EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 17.5.2024
COM(2024) 204 final

2024/0112 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Smíšeném výboru EHP ke změně Protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody

(Rozpočtová položka 07 20 03 01 – Sociální zabezpečení)

(Text s významem pro EHP)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Unie ve Smíšeném výboru EHP v souvislosti se zamýšleným přijetím rozhodnutí Smíšeného výboru o změně protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

1.1. Dohoda o EHP

Dohoda o Evropském hospodářském prostoru (dále jen *„Dohoda o EHP“*) zaručuje občanům a hospodářským subjektům v EHP stejná práva a povinnosti na vnitřním trhu. Stanoví začlenění právních předpisů EU, které se vztahují na čtyři svobody, ve všech 30 státech EHP tvořených členskými státy EU, Norskem, Islandem a Lichtenštejnskem. Dohoda o EHP se kromě toho vztahuje na spolupráci v dalších důležitých oblastech, jako jsou výzkum a vývoj, vzdělávání, sociální politika, životní prostředí, ochrana spotřebitele, cestovní ruch a kultura, které jsou společně označovány jako *„vedlejší a horizontální“* politiky. Dohoda o EHP vstoupila v platnost dne 1. ledna 1994. Unie je spolu se svými členskými státy smluvní stranou dohody.

1.2. Smíšený výbor EHP

Za správu Dohody o EHP odpovídá Smíšený výbor EHP. Jedná se o fórum pro výměnu názorů v souvislosti s fungováním Dohody o EHP. Jeho rozhodnutí jsou přijímána na základě konsensu a jsou pro strany závazná. Za koordinaci záležitostí EHP na straně EU odpovídá Generální sekretariát Evropské komise.

1.3. Zamýšlený akt Smíšeného výboru EHP

Očekává se, že Smíšený výbor EHP přijme rozhodnutí Smíšeného výboru EHP (dále jen *„zamýšlený akt“*), pokud jde o změnu Protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody.

Účelem zamýšleného aktu je zajistit pokračování spolupráce smluvních stran Dohody o EHP na akcích Unie financovaných ze souhrnného rozpočtu Unie, které se týkají volného pohybu pracovníků, koordinace systémů sociálního zabezpečení a opatření v oblasti migrujících osob, včetně migrujících osob z třetích zemí.

V souladu s rozpočtovou politikou EU je jakákoliv účast na opatřeních EU možná, pouze pokud je uhrazen odpovídající finanční příspěvek. Tato platba však může být provedena až poté, co bude tento návrh rozhodnutí Rady přijat a následná výzva EU k poskytnutí příspěvků, kterou stanoví Evropská komise, bude předložena státům ESVO EHP.

Aby bylo možné překlenout období od 1. ledna 2024 do přijetí příslušné platby, má návrh rozhodnutí Smíšeného výboru též zpětnou působnost od 1. ledna 2024. Zpětná působnost se nedotýká práv a povinností dotčených osob a je v souladu se zásadou legitimního očekávání.

Zamýšlený akt se pro smluvní strany stane závazným v souladu s články 103 a 104 Dohody o EHP.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Komise předkládá připojený návrh rozhodnutí Smíšeného výboru EHP Radě, aby jej Rada přijala jako postoj Unie. Tento postoj by měl být po přijetí co nejdříve předložen Smíšenému výboru EHP.

Obsah a povaha návrhu připojeného rozhodnutí Smíšeného výboru EHP překračují rámec úprav, které lze považovat za úpravy pouze technické povahy ve smyslu čl. 1 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 2894/94. Postoj Unie proto zaujme Rada.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

1.4. Procesněprávní základ

1.4.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie zavádí rozhodnutí, jimiž se stanoví *„postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody“*.

Pojem *„akty s právními účinky“* zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterými se dotyčný orgán řídí. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „*mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie*“[1].

1.4.2. Uplatňování v tomto konkrétním případě

Smíšený výbor EHP je orgán zřízený dohodou, konkrétně Dohodou o EHP. Akt, který má Smíšený výbor EHP přijmout, představuje akt s právními účinky. Zamýšlený akt bude závazný podle mezinárodního práva v souladu s články 103 a 104 Dohody o EHP.

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec dotyčné dohody. Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 SFEU ve spojení s čl. 1 odst. 3 nařízení Rady č. 2894/94 o některých prováděcích pravidlech k Dohodě o Evropském hospodářském prostoru.

1.5. Hmotněprávní základ

1.5.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU ve spojení s čl. 1 odst. 3 nařízení Rady č. 2894/94 závisí především na hmotněprávním základu právního aktu Unie, který má být začleněn do Dohody o EHP.

Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU založeno na jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

1.5.2. Uplatňování v tomto konkrétním případě

Zamýšlený akt sleduje cíle a má složky v oblasti volného pohybu pracovníků a koordinace systémů sociálního zabezpečení. Hmotněprávním základem by proto měly být články 46 a 48 Smlouvy o fungování EU.

---

[1] Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

1.6. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měly být články 46 a 48 SFEU ve spojení s čl. 218 odst. 9 SFEU a čl. 1 odst. 3 nařízení Rady č. 2894/94 o některých prováděcích pravidlech k Dohodě o EHP.

5. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Jelikož akt Smíšeného výboru EHP mění protokol 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody, je vhodné jej po jeho přijetí zveřejnit v *Úředním věstníku Evropské unie*.

2024/0112 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Smíšeném výboru EHP ke změně Protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody

(Rozpočtová položka 07 20 03 01 – Sociální zabezpečení)

(Text s významem pro EHP)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 46 a 48 SFEU ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 2894/94 ze dne 28. listopadu 1994 o některých prováděcích pravidlech k Dohodě o Evropském hospodářském prostoru[2], a zejména na čl. 1 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dohoda o Evropském hospodářském prostoru[3] (dále jen „Dohoda o EHP“) vstoupila v platnost dne 1. ledna 1994.

(2) Podle článku 98 Dohody o EHP může Smíšený výbor EHP rozhodnout mimo jiné o změně protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody.

(3) Je vhodné pokračovat ve spolupráci smluvních stran Dohody o EHP tak, aby zahrnovala i spolupráci v oblasti volného pohybu pracovníků, koordinace systémů sociálního zabezpečení a opatření v oblasti migrujících osob, včetně migrujících osob z třetích zemí.

(4) Protokol 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody by proto měl být odpovídajícím způsobem změněn.

(5) Postoj Unie ve Smíšeném výboru EHP by proto měl vycházet z připojeného návrhu rozhodnutí,

[2] Úř. věst. L 305, 30.11.1994, s. 6.
[3] Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být jménem Unie zaujat ve Smíšeném výboru EHP k navrhované změně Protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody, je založen na návrhu rozhodnutí Smíšeného výboru EHP připojeném k tomuto rozhodnutí.

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně